

Gent tegen armoede

Armoedebeleidsplan Gent 2014 - 2019

Groeiactieplan

Acties in uitvoering 2018 - 2019

Departement Sociale Dienstverlening OCMW Gent
Cel armoedebestrijding

Inhoudstafel	1
Inleiding	2
Vertaling van onze ambities naar acties	4
1. Integrale benadering	4
1.1. Toegankelijkheid van dienstverlening en zorg	4
1.2. Beleidsparticipatie	6
1.3. Sensibilisering	8
2. Levensdomeinen	10
2.1. Inkomen	10
2.2. Wonen	11
2.3. Werk en activering	18
2.4. Leren	20
2.5. Sociale relaties en vrije tijd	22
2.6. Fysieke en geestelijke gezondheid	24
3. Kinderarmoede	26

In het **armoedebeleidsplan 2014-2019** wordt het brede kader en de ambities voor de komende jaren geschetst. Met het 'groeiactieplan' tonen we aan hoe het Gentse armoedebeleid er concreet zal uit zien en hoe we jaar na jaar cumulatief verder werken aan nieuwe acties en realisaties.

In het groeiactieplan 2014-2015, werd vooral gefocust op de integrale aanpak van armoede, het levensdomein 'inkomen' en de aanpak van kinderarmoede. In het tweede groeiactieplan 2016-2017 werden de ambities 'wonen' en 'sociale relaties en vrije tijd' geconcretiseerd en via tal van acties uitgewerkt. Verschillende acties uit de eerste twee groeiactieplannen werden ondertussen reeds afgewerkt. Meer informatie over de stand van zaken van lopende en afgewerkte acties kan je lezen in de rapportage van het groeiactieplan.

Nu ligt er een **derde versie van het groeiactieplan klaar voor 2018-2019**. De ambities 'werk en activering', 'volwassen leren' en 'gezondheid' werden uitgewerkt. Omdat we nog twee jaar hebben om rond deze ambities te werken bepaalden we samen met mensen in armoede, betrokken diensten en het middenveld een of twee prioritaire doelstellingen voor dit groeiactieplan. Het luik rond kinderarmoede kreeg, net als in het tweede groeiactieplan, een update. Dit gebeurt nog steeds binnen het kader van de rechten van het kind.

De opmaak van het derde groeiactieplan gebeurde opnieuw **in samenwerking** met het middenveld en Stad Gent onder de regie van OCMW Gent. Een gedragen armoedebeleidsplan gaat immers uit van een gezamenlijke analyse, contact met betrokken beleidsverantwoordelijken en diensten en vooral een stem geven aan onze doelgroep en armoede-experts. Zo wordt er gewerkt aan een gedragen armoedebeleidsplan. Wanneer we hieronder in een actie spreken van 'we' slaat dit op de nauwe samenwerking tussen de Gentse actoren, we doen deze actie samen. Indien er een of meerdere specifieke actoren zijn die deze actie concreet vorm geven, dan worden deze actoren ook concreet benoemd.

Gent kent een **lange traditie van inzetten op toegankelijke dienstverlening en aanpak van armoede**. Denk maar aan:

- de kwetsbare Gentenaar bijstaan via brugfiguren op scholen, buurtstewards, straathoekwerkers, ...
- laagdrempelige dienstverlening in de welzijnsbureaus van OCMW Gent in vele wijken
- gespecialiseerde steun voor OCMW-cliënten via de juridische en psychologische dienst
- focus op energie-armoede door middel van de energiecel van OCMW Gent en de werking van Regent vzw naar kwetsbare Gentenaars
- inzet op de betaalbaarheid van de zelfstandige woonvormen voor senioren, onder meer via verschillende financiële tussenkomsten
- preventie van uithuiszetting via woonbegeleiding binnen OCMW Gent, samenwerking met sociale huisvestingsmaatschappijen en via de werking van CAW Oost-Vlaanderen

- acute nachtopvang voor daklozen het ganse jaar door en een permanente woonvorm voor chronisch daklozen in 'De Baai'
- een sterk netwerk van eerstelijnsgezondheidszorg, met onder meer vele wijkgezondheidscentra

Dit groeiactieplan betreft dus de inspanningen die bovenop deze reguliere werking zal gebeuren met verenigde krachten. We geven een overzicht van de **specifieke acties waar we de komende jaren extra op inzetten** en lijsten dus niet alle bestaande initiatieven van de lokale overheid en de vele partners op. In het Groeiactieplan 2018-2019 vind je alle acties terug binnen de bestaande en nieuwe levensdomeinen, en voor kinderarmoede, waar we in de komende twee jaar verder werk van maken. Sommigen van deze acties zijn reeds in ontwikkeling, anderen moeten nog verder voorbereid en opgestart worden. Ter info geven we acties die in de voorbije twee jaar regulier werden opgenomen of afgewerkt zijn nog mee onder elke doelstelling in een lichtere kleur. Acties die al eerder regulier werden opgenomen of afgewerkt werden, kan je nog nalezen in bijlage.

Rudy Coddens

OCMW-voorzitter en Schepen van Seniorenbeleid, Werk en Armoedebestrijding van de Stad Gent

1. INTEGRALE BENADERING

1.1. TOEGANKELIJKHEID VAN DIENSTVERLENING EN ZORG

Ambitie 1. Mensen in armoede hebben een betere toegang tot de sociale dienstverlening en hun sociale rechten.

1.1 Tegen 2019 informeren Stad en OCMW 20 % meer mensen (in armoede) over hun sociale rechten.

Acties:

1. *Stad en OCMW rollen samen verder een netwerk van Gentinfo-Punten uit.*
2. *In 2016 onderzoekt OCMW op basis van de analyses van de steuncodes van OCMW Gent welke soorten aanvullende financiële hulp we actiever kunnen toekennen.*

Afgewerkt of regulier overgenomen:

- *Netwerk van Gentinfo-punten uitbouwen.*

1.2 Tegen 2019 sporen OCMW en CAW Oost-Vlaanderen, regio Gent-Eeklo via extra acties 250 niet gekende mensen in armoede op en contacteren hen op maat met informatie over hun specifieke sociale rechten.

Acties:

1. *OCMW ontwikkelt manieren om gegevens van kwetsbare mensen of groepen uit te wisselen met respect voor beroepsgeheim en privacy om hen actief op te sporen, te informeren over het hulpverleningsaanbod en hen sociale rechten toe te kennen.*
2. *OCMW biedt minimaal 3 keer per jaar aan doorverwijzers het vormingspakket over het aanbod van OCMW Gent aan.*
3. *We onderzoeken samen met vertegenwoordigers uit de doelgroep of en hoe we bepaalde groepen mensen in armoede (bv ouderen, etnisch culturele minderheden, personen met een handicap) best opsporen en benaderen.*

Afgewerkt of regulier overgenomen:

- *OCMW biedt minimaal 3 keer per jaar aan doorverwijzers het vormingspakket over het aanbod van OCMW gent aan.*

1.3 Tegen 2019 optimaliseren OCMW en CAW Oost-Vlaanderen, regio Gent-Eeklo, verder de werking van de onthaal en eerstelijnsdiensten

Acties:

1. *We ontsluiten informatie over het aanbod van CAW Oost Vlaanderen Regio Gent via Gentinfo en de Gentinfo-punten.*
2. *OCMW en CAW Oost Vlaanderen Regio Gent stemmen hun onthaalwerking verder op elkaar af.*

1.4 Tegen 2019 verhogen we de toeleiding naar het aanvragen van sociale rechten met 5%

Acties:

1. *OCMW Gent werkt mee aan het project ervaringsdeskundigen van de Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie.*
2. *OCMW onderzoekt in 2016 het effectief gebruik van het automatisch karakter van stromen in de Kruispuntbank Sociale Zekerheid in het kader van rechtentoekenning en signaleert wanneer dit niet gebeurt.*
3. *OCMW werkt met haar sociale gidsen een aantal samenwerkingen uit met Gentse partners en evalueert deze continu met het oog op verderzetting of bijsturing.*
4. *OCMW Gent zet in 2016 via een proefproject in 1 wijk in op het actiever toekennen van premies rond energie, wonen, vrije tijd en telecom en werkt bij gunstige evaluatie een voorstel van uitrol uit.*

Afgewerkt of regulier overgenomen:

- *In 2016 organiseert OCMW in Welzijnsbureau Sint-Amandsberg een proefproject ism de sociale gidsen om kwetsbare mensen in Sint Amandsberg te ondersteunen ihkv zoeken naar geschikte huisvesting en gerelateerde rechten.)*
- *OCMW zet verder en breder in op de sociale gidsen, vrijwilligers die we opleiden om mensen in kansarmoede te begeleiden bij het uitputten van hun rechten*

1.5 Tegen 2019 voert elk departement van Stad en OCMW een verbeteractie uit die de toegankelijkheid van de dienstverlening verhoogt.

Acties:

1. *OCMW Gent past de toegankelijkheidsscan toe in de Gentinfo-punten en neemt mogelijke verbetervoorstellen als aandachtspunten mee in de uitrol van het netwerken van Gentinfo-punten.*

On hold:

- OCMW en Stad stimuleren de aandacht voor (toegankelijkheid van) mensen in armoede binnen de departementen en het management van de Stad. We doen dit o.a. via het regisseursoverleg lokaal welzijnsbeleid, de uitbouw van een netwerk van aandachtsambtenaren en het loket en onthaalbeleid binnen Stad en OCMW.

1.6 Tegen 2019 geven we minstens 500 meer mensen in armoede toegang tot de digitale wereld

Acties:

1. OCMW Gent zet in 2016 via een proefproject in 1 wijk in op het actiever toekennen van premies rond energie, wonen, vrije tijd en telecom en werkt bij gunstige evaluatie een uitrol voorstel uit.

Afgewerkt of regulier overgenomen:

- OCMW werkt in 2016 verder samen met OXFAM Solidariteit voor de aankoop van een tweedehandscomputer en brengt geïnteresseerde partners in contact met OXFAM Solidariteit om een gelijkaardig systeem uit te werken.

1.2. BELEIDSPARTICIPATIE

Ambitie 2. Zowel deskundigen uit hun ervaring in armoede als professionele deskundigen hebben invloed op het lokale beleid dat gevolgen heeft voor mensen in armoede.

2.1 Tegen 2019 vragen Stad en OCMW beleidsadvies aan zowel deskundigen uit hun ervaring in armoede als aan deskundigen uit het werkveld en de academische wereld. Stad en OCMW doen dit bij de voorbereiding van belangrijke beslissingen met mogelijke gevolgen voor armoede.

Acties:

1. De armoedeverenigingen (professionelen, vrijwilligers en mensen uit de doelgroep) participeren verder actief aan de opmaak, uitvoering en evaluatie van het armoedebelidsplan.
2. Stad en OCMW implementeren de 'gelijke kansen methodiek' die de aandacht voor gelijke kansen en armoede op een doeltreffende manier integreert binnen de werking van een dienst en het denken en handelen van haar medewerkers.
3. Naast onze continue dialoog gaan OCMW en Stad minimaal twee keer per legislatuur in dialoog met het armoedeveld over lokale armoedebestrijding en de aanpak en kwaliteit van de inspraak.

2.2 Stad en OCMW koppelen voldoende terug wat ze met de beleidsadviezen van deskundigen doen.

Acties:

1. We organiseren jaarlijks een uitwisselingsmoment tussen beleid, professionele deskundigen en deskundigen vanuit hun ervaring in armoede over de stand van zaken van de Gentse armoedebestrijding.

2. *OCMW communiceert jaarlijks duidelijk over de vooruitgang van de armoedebestrijding in de stad.*

2.3 Tegen 2019 optimaliseren we de participatiekanalen van professionele deskundigen en deskundigen vanuit hun ervaring in armoede.

Acties:

1. *OCMW Gent bouwt haar klantenparticipatie verder uit tot een volwaardige en representatieve beleidsadviserende werking.*
2. *We bouwen de databank met een overzicht van (beleids)adviezen en gekoppelde thematische werkstukken van de lokale armoedeverenigingen verder uit binnen de catalogus van de stadsbibliotheek.*
3. *Het OCMW werkt een voorstel uit hoe het Stadsbestuur opgeleide ervaringsdeskundigen in armoede kan inzetten.*
4. *We bouwen de armoedefora (academisch, werkveld en ervaringsdeskundigen) verder uit tot volwaardige advies- en beleidsvoorbereidende organen.*
5. *We oefenen invloed uit op de hogere (Vlaamse en federale) overheden door input te geven aan de signalenprocedure van het lokaal welzijnsbeleid¹.*
6. *Dienst beleidsparticipatie verhoogt de betrokkenheid van mensen in armoede bij participatie- en co creatiemethodieken door de inzet van relevante expertise en netwerken en de opmaak van doelgroepenmatrix beleidsparticipatie.*
7. *OCMW en Stad organiseren jaarlijks in het kader van de werelddag van verzet tegen extreme armoede een dialoogmoment over thema's uit het armoedebeleidsplan.*
8. *OCMW stelt tweejaarlijks een 'participatief budget' van 20.000€ ter beschikking voor een project waar de armoedeverenigingen zelf invulling aan kunnen geven.*

¹In de schoot van het lokaal welzijnsbeleid (vroeger lokaal sociaal beleid) en onder bevoegdheid van de Stad Gen bestaat sedert 2007 een '**werkgroep signalen Gent**'. De werkgroep bestaat uit diverse Gentse welzijnsorganisaties en hun partnerorganisaties. Het lokaal welzijnsbeleid wil via de werkgroep het proces van beleidsgericht signaleren over organisaties heen naar overheden en besturen ondersteunen.

1.3. SENSIBILISERING

Ambitie 3. We vergroten het maatschappelijk draagvlak in Gent om samen armoede te bestrijden volgens de visie en aanpak van het armoedebeleidsplan.

3.1 Vanaf 2015 lanceert het OCMW in samenwerking met de lokale partners min. drie sensibiliserende acties per jaar naar de brede bevolking. Deze acties zijn gericht op een groter begrip van oorzaken en oplossingen voor armoede.

Acties:

1. *Het OCMW geeft informatie over hoe het armoede bestrijdt en hoe het garandeert dat steun terecht komt bij degenen die er recht op hebben.*
2. *De werkgroep vrijwilligers en sensibilisering uit de taskforce vluchtelingen werkt sensibiliserende acties uit ifv het draagvlak voor vluchtelingen en andere kwetsbare groepen in onze stad.*

3.2 Tegen 2019 neemt de medewerking van mensen die zich voor Gent willen inzetten in activiteiten voor armoedebestrijding toe met 30 personen per jaar

Acties:

1. *We organiseren mobiliserende acties op en rond de werelddag van verzet tegen extreme armoede (jaarlijks op 17 oktober). Het lokaal bestuur heeft hierbij een voorbeeldfunctie.*
2. *Het OCMW ondersteunt verder de armoedeverenigingen, maakt hen bekend en stimuleert de Gentse burger om mee solidariteitsacties op te zetten en uit te voeren voor armoedebestrijding.*
3. *Het OCMW inventariseert en ontwikkelt vormende en activerende acties, om in te gaan op vragen van bv. serviceclubs en mogelijke andere sponsors.*
4. *De werkgroep vrijwilligers en sensibilisering uit de taskforce vluchtelingen stimuleert en mobiliseert mogelijke vrijwilligers die willen bijdragen om vluchtelingen en andere kwetsbare groepen te ondersteunen.*

3.3 Tegen 2019 doen we aan alle Gentse basis-, secundaire en hogescholen een aanbod aan sensibiliserings en vormingsmateriaal

Acties:

1. *Het OCMW actualiseert een inventaris van bestaande vormen.*
2. *Het OCMW en CAW Oost-Vlaanderen, regio Gent-Eeklo organiseren jaarlijks een evenement met de*

Gentse hogescholen (studiedag, debat, filmvoorstelling, Sociale Trefdag,...).

3.4 Tegen 2019 kunnen alle medewerkers die frequent in contact komen met de burger een vorming krijgen rond inzichten in armoede.

Acties:

1. *In 2016 organiseren we een pilotvorming mbt inzichten in armoede voor de medewerkers van de GentinfoPunten.*
2. *Tegen eind 2017 organiseren we vormingen mbt inzichten in armoede voor baliemedewerkers van Stad en OCMW.*

Afgewerkt of regulier overgenomen:

- *In 2016 organiseren we een pilotvorming mbt inzichten in armoede voor de medewerkers van de GentinfoPunten.*

2. LEVENSDOMEINEN

2.1. INKOMEN

Ambitie 4 Meer inwoners van Gent beschikken over bestaansmiddelen die hen beter toelaten menswaardig te leven.

4.1 OCMW Gent verhoogt de aanvullende financiële hulp voor zijn cliënten richting referentiebudget. Het heeft hierbij aandacht voor kinderarmoede en waakt er over dat men er financieel op vooruitgaat wanneer men gaat werken

Acties:

1. *OCMW Gent gaat tegen eind 2017 na in hoeverre het inkomen van de Gentse burgers verwijderd is van het referentiebudget met een focus op de huidige doelgroepen van het systeem. Op basis hiervan evalueren we in hoeverre de Aanvullende Financiële Hulp effectief de financieel kwetsbare Gentse burger ondersteunt in het minimaal participeren aan de samenleving.*

4.2 We signaleren jaarlijks verder aan de hogere overheden en andere sectoren dat de laagste uitkeringen en de minimum nettolonen moeten stijgen en/of de kosten voor basisbehoeften (bv wonen) moeten dalen.

Acties:

2. *We signaleren aan de federale overheid in welke situaties de minimum nettolonen te laag zijn om werk na uitkering financieel lonend te maken.*
3. *We signaleren het probleem dat samenwonen/-huizen financieel sterk wordt afgestraft bij mensen die van een uitkering leven.*

4.3 Tegen 2019 optimaliseren we de kwaliteit en de toegang tot de schuldhulpverlening o.a. via het samenwerkingsverband Budget in Zicht.⁴

Acties:

1. *We zetten verder in op het regionaal leernetwerk met intervisiemomenten, vormingen en casusbesprekingen voor de hulpverleners.*

4.4 Tegen 2019 optimaliseren we de preventie van schulden o.a. via het samenwerkingsverband Budget in Zicht

Acties:

1. *CAW Oost-Vlaanderen, regio Gent-Eeklo ondersteunt Gentse nulde- en eerstelijnsdiensten in het kader van budget- en schuldhulpverlening.*

⁴ Budget in Zicht is het regionaal project kwaliteitsverbetering van de schuldhulpverlening en preventie Gent-Eeklo

2. *We geven of werken mee aan vormingen, groepswerkingen, inleefmomenten i.v.m. het budgetteren voor scholieren en andere burgers en maken daarbij gebruik van bestaande en nieuwe tools.*

4.5 We verruimen het aanbod van inkomensgerelateerde dienstverlening zoals karweien aan huis en sociale restaurants.

Acties:

1. *We maken de sociale restaurants toegankelijker voor de meest kwetsbaren en ondersteunen hun financiële gezondheid door een eenvormig subsidie- en tarievenbeleid.*
2. *OCMW Gent pakt mogelijke drempels aan die de meest kwetsbare groepen ervaren in het aanbod werken en klussen van de leerwerkplekken.*

4.6 Tegen 2019 hebben mensen met een ontoereikend inkomen voldoende toegang tot materiële ondersteuning

Acties:

1. *OCMW en Stad werkt in 2017 een efficiënt en effectief project uit om voedseloverschotten te recupereren op basis van het Gentse onderzoeksrapport van vzw Komosie.(verderzetting 4.6.2)*
2. *De werkgroep vrijwilligers en sensibilisering uit de taskforce vluchtelingen creëert een opslaglocatie en verdeelsysteem voor noodhulp voor vluchtelingen en andere kwetsbare groepen*

2.2. WONEN

Ambitie 5. We vergroten de toegankelijkheid van een kwaliteitsvolle woning voor mensen in armoede.

VOLDOENDE EN PASSEND, KWALITATIEF, BETAALBAAR AANBOD

5.1 Tegen eind 2017 verhogen we het gebruik van bestaande rechten, mogelijkheden en dienstverlening mbt wonen voor mensen met een beperkt inkomen

Acties:

1. *OCMW Gent zorgt ervoor dat mensen met een beperkt inkomen tijdig de nodige ondersteuning krijgen bij een verhuis, bv door het verder bekendmaken van de mogelijkheden van de verhuisploeg.*
2. *OCMW Gent zet in 2016 via een proefproject in 1 wijk in op het actiever toekennen van premies rond energie, wonen, vrije tijd en telecom en werkt bij gunstige evaluatie een voorstel van uitrol uit.*

3. *OCMW Gent zet in op de verhoging van het gebruik van de Vlaamse huursubsidie en huurpremie door kwetsbare huurders.*
4. *OCMW Gent zet in een proefproject in 2016 haar Sociale gidsen in voor de ondersteuning van haar cliënten bij het thema wonen, bvb de zoektocht naar een woning en ondersteuning bij inschrijving.*
5. *We stimuleren beginnende initiatieven die mensen helpen in de zoektocht naar een woning, zoals het woonzoekteam.*
6. *De Dienst Wonen van Stad Gent organiseert samen met de partners van de cel armoedebestrijding plus een vorming mbt wonen (woonkwaliteit, sociaal huren, wetgeving, ...) voor mensen in armoede.*
7. *De Stad Gent vraagt aan en ondersteunt de huisvestingsmaatschappijen om werk te maken van een centraal inschrijvingsregister voor kandidaat-huurders, zodat de kandidaat-huurder zich slechts bij 1 maatschappij moet inschrijven en actualiseren.*
8. *De stuurgroep dak- en thuislozenbeleid werkt samen met de gezondheidssector tegen eind 2017 een projectvoorstel uit omtrent hoe we dakloze mensen een plek kunnen aanbieden waar ze kunnen herstellen na hospitalisatie of tijdens ziekte.*
9. *OCMW Gent heeft tegen eind 2017 een piste voor een permanente locatie om winternachtopvang voor daklozen.*
10. *De stuurgroep dak-en thuislozenbeleid werkt samen met relevante andere actoren tegen eind 2016 een nieuw voorstel uit voor een vorm van winterdagopvang op zondag.*
11. *OCMW Gent werkt tegen eind 2017 een project uit waarbij een veilige vorm van opvang voor dakloze kinderen centraal staat.*

Afgewerkt of regulier overgenomen:

- *OCMW Gent zorgt ervoor dat iedereen die recht heeft op een huurwaarborg die krijgt wanneer hij/zij er nood aan heeft, bv door het voeren van gerichte communicatie.*
- *De Dienst Wonen van Stad Gent organiseert jaarlijks een vorming mbt wonen (woonkwaliteit, sociaal huren, wetgeving) zodat medewerkers uit het middenveld hun doelgroep beter kunnen ondersteunen mbt het thema wonen (informereren, toeleiden, adviseren,...)*
- *OCMW Gent verduidelijkt/optimaliseert in 2016 de categoriebepaling structureel en niet-structureel dakloze binnen haar werking.*
- *OCMW Gent onderzoekt tegen 2017 of er aanpassingen moeten gebeuren in het toekennen van referentieadressen aan mensen in precaire situaties.*
- *De stuurgroep dak- en thuislozenbeleid werkt samen met relevante andere actoren tegen eind 2017 nieuwe methodieken waarbij we sensitiviteit creëren omtrent dak- en thuislozen binnen beleidsontwikkelingen omtrent publieke ruimte o.a. in onthaal-en diversiteitsvormingen bij Stads- en OCMW personeel.*

5.2 Tegen eind 2017 verhogen we de kwaliteit van de woningen van kwetsbare huurders

Acties:

1. *Stad en OCMW Gent werken mee met Eandis aan de opmaak van de energiearmoedekaart en nemen obv de resultaten een of meerdere gerichte acties om energiearmoede aan te pakken.*
2. *De dienst Wonen van Stad Gent continueert een overeenkomst met Domus Mundi voor de ondersteuning van kwetsbare eigenaar-bewoners en -verhuurders voor renovatie of energiezuinig maken van de woning.*
3. *In 2016 zet REGent met een extra team energiescanners bijkomend in op kwetsbare doelgroepen in de strijd tegen energiearmoede.*

Afgewerkt of regulier overgenomen:

- *We werken mee aan sensibiliserende campagnes van de Dienst Regie Samenleven en Welzijn mbt vocht en schimmel gericht naar kwetsbare Gentenaars en verhuurders*
- *Via het stadvernieuwingsproject 'Wijk in de steigers' versterkt de Stad Gent op een integrale wijze en met bijzondere aandacht voor de meest kwetsbaren de wijk Rabot Blaisantvest en geeft het advies en ondersteuning mbt beter wonen in de wijk.*
- *OCMW Gent zet het project 'Dampoort knapt op' en promoot het idee van subsidiëretentie bovenlokaal*

5.3 Tegen eind 2017 verhogen we de gelijke toegang tot de huisvestingsmarkt voor mensen met een beperkt inkomen

Acties:

1. *De Stad Gent werkt verder aan de gelijke toegang tot de huisvestingsmarkt door de opvolging van het recent ondertekende charter 'gelijke toegang tot huisvesting'.*
2. *De dienst Wonen van Stad Gent onderzoekt samen met de cel armoedebestrijding PLUS of een structureel en functioneel overleg met kwetsbare huurders een haalbare meerwaarde is voor het Gents woonbeleid.*
3. *CAW Oost Vlaanderen zet verder in op het vermijden van uithuiszetting in de private huurmarkt.*
4. *OCMW Gent pakt mogelijke drempels aan die de meest kwetsbare groepen ervaren in het aanbod werken en klussen van de leerwerkplekken.*
5. *OCMW Gent en Stad Gent communiceren de procedure omtrent 'ambtshalve schrappingen' aan middenveldorganisaties.*

Afgewerkt of regulier overgenomen:

- De dienst Wonen van Stad Gent informeert de Gentse verhuurder continu over de beste manier om correct te verhuren, het Vlaams huurgarantiefonds en het nut van het conformiteitsattest.
- De Dienst Wonen van OCMW Gent zet extra in op het vermijden van uithuiszetting in de sociale huurmarkt, onder meer door het herbekijken van de procedure huurachterstal bemiddeling.
- Het OCMW Gent verzamelt in functie van een duidelijke communicatie informatie in geval van melding van uithuiszetting van mensen met een precair verblijfsstatuut.

SOCIAAL WOONBELEID

5.4 Tegen eind 2017 verhogen we het aanbod aan kwalitatief sociaal wonen in Gent

Acties:

1. *Het SVK Gent streeft naar een permanente jaarlijkse groei van het patrimonium met 25 kwaliteitsvolle woningen.*
2. *Stad Gent creëert een aanspreekpunt voor o.a. overlast op het openbaar domein en in de gemeenschappelijke delen in de hoogbouw Nieuw Gent door inzet van een flatwachter bij WoninGent in 2016.*
3. *Dienst Wonen van Stad Gent pakt leegstand aan door onder meer extra communicatie naar eigenaars van leegstaande woningen om hen aan te zetten tot verhuur aan SVK Gent of renovatie en door het screenen van de databank leegstand ifv geschikte panden voor SVK Gent.*

Afgewerkt of regulier overgenomen:

- Het OCMW richt in 2016 het SVK Gent op, een OCMW vereniging van publiek recht, en realiseert zo één performant sociaal verhuurkantoor voor het Gentse grondgebied.
- Het SVK Gent zorgt voor een voldoende hoge kwaliteit en comfort van haar patrimonium, in het bijzonder deze die werden overgenomen van vzw Woonfonds.
- OCMW Gent blijft instaan voor de woonbegeleiding van de huurders bij het SVK Gent.
- Stad Gent zet in 2016 bijkomend in op co-creatie in de sociale hoogbouw van Nieuw Gent, Watersportbaan en Meulestede om zo mensen meer te betrekken op hun woonsituatie en samen verbeteringen aan te brengen die het samenleven bevorderen.
- De Dienst Wonen van Stad Gent zet extra in op de renovatie van sociale huisvesting om deze sneller terug op de sociale huurmarkt te brengen.
- De Dienst Wonen van Stad Gent gaat in gesprek met de partners van de cel armoedebestrijding PLUS over oorzaken en gevolgen van leegstand.

MISBRUIKBESTRIJDING

5.5 Tegen eind 2017 realiseren we een vermindering van discriminatie op de Gentse huisvestingsmarkt

Acties:

1. *We verhogen het gebruik van het meldpunt discriminatie door een betere bekendmaking bij onze partners.*
2. *De Dienst Wonen van Stad Gent zet verder in op praktijktesten om discriminatie op te sporen en aan te pakken.*

Afgewerkt of regulier overgenomen:

- *Miv 2016 verspreidt en promoot de Dienst Wonen van Stad Gent de aangepaste affiche 'Te huur' met 3 voorgedrukte velden: huurprijs, energieprestatiecertificaat en maandelijkse kosten*

NIEUWE WOONVORMEN

5.6 Stad en OCMW breiden de mogelijkheden mbt alternatieve woonvormen in Gent uit.

Acties:

1. *Stad Gent faciliteert de uitbreiding van het project leegstand sociale huisvesting bij CAW Oost Vlaanderen van 25 tot 40 woningen.*
2. *OCMW Gent bereidt op de site van het vroegere lokaal dienstencentrum De Muide in de New-Orleansstraat een gemeenschapshuis voor negen actieve senioren voor.*
3. *De stuurgroep dak-en thuislozenbeleid werkt samen met relevante andere actoren tegen eind 2017 een project rond samenwonen zonder inkomstenverlies uit.*
4. *De stuurgroep dak-en thuislozenbeleid inventariseert tegen eind 2016 samen met het brede werkveld (dialoogdag) hoe we housing first/housing led benaderingen⁶ kunnen installeren en/of uitbreiden in Gent.*
5. *De stuurgroep dak-en thuislozenbeleid ondersteunt relevante actoren om tegen eind 2017 een projectvoorstel uit te werken voor één nieuw Housing First/Housing Led project⁵.*
6. *De stuurgroep dak-en thuislozenbeleid inventariseert tegen eind 2016 samen met het brede werkveld (dialoogdag) hoe we huisvestingsgerichte benaderingen kunnen versterken.*

7. *De stuurgroep dak-en thuislozenbeleid streeft ernaar om tegen 2017 het bestaande woon- en opvangaanbod ten aanzien van dak-en thuislozen binnen Gent en minimaal één naburige gemeente te optimaliseren zodat dit leidt tot een win-win.*

Afgewerkt of regulier overgenomen

- *De cel armoedebestrijding PLUS formuleert nieuwe voorstellen mbt alternatieve woonvormen.*
- *OCMW en Stad Gent zetten samen met hun partners verder in op projecten zoals hospitawonen en instapwonen*
- *De stuurgroep dak-en thuislozenbeleid werkt samen met relevante andere actoren tegen eind 2017 een projectvoorstel uit om bestaande tijdelijke huisvestingsgerichte benaderingen (bvb. instapwonen, project leegstand,...) met 10 woonentiteiten uit te breiden*
- *Stad en OCMW Gent creëert in 2016 een aanbod aan doorgangswoningen voor vluchtelingen, bv via woningen van de Volkshaard.*

⁵ Bij het Housing First model vormt zelfstandig wonen een essentieel onderdeel van het proces naar sociale re-integratie. Volgende voorwaarden zijn een minimum: (1) huisvesting en begeleiding zijn gescheiden, (2) men vertrekt vanuit een schade beperkende benadering (harm reduction) en (3) de keuze van de bewoners wordt gemaximaliseerd.

De term "housing-led" verwijst naar alle beleidsbenaderingen die de bedoeling hebben stabiele huisvesting met huurbescherming aan te bieden en/of te bestendigen als een eerste stap om gevallen van thuisloosheid op te lossen of te voorkomen. In deze benaderingen is huisvesting een basisvereiste om andere zaken waaronder sociale problemen en problemen met gezondheid en werkgelegenheid op te lossen.

⁶ Bij hospitawonen stelt een huiseigenaar een kamer ter beschikking voor verhuur. Bij instapwonen wordt een gezin gedurende een aantal maanden in een woning opgevangen. Het project streeft naar duurzame integratie in de vorm van stabiele huisvesting, stabiliteit in het gezin en een veilig onderkomen voor de betrokken gezinnen na de begeleiding.

2.3 WERK EN ACTIVERING

Ambitie 6. We vergroten de toegankelijkheid van werk en activering voor mensen in armoede.

Samen met mensen in armoede, betrokken diensten en het brede middenveld bepaalden we voor het thema werk en activering verschillende acties om enerzijds meer toegankelijke jobs te creëren maar er tegelijkertijd voor te zorgen dat toegankelijke jobs ook behouden kunnen worden. Daarnaast willen we trajectbegeleiding van mensen in armoede optimaliseren.

We willen focussen op **het aanbod en de werkbaarheid van jobs** voor mensen in armoede. We hebben aandacht voor voldoende aangepaste jobs binnen zowel de sociale economie als binnen reguliere tewerkstelling. De wijze waarop men begeleidt wordt op naar en in de arbeidsmarkt staat centraal. We nemen integrale begeleiding als uitgangspunt en vertrekken vanuit de leefwereld van individuen (met focus op de verschillende soorten kwetsbare groepen). We vertrekken van wat reeds werkt en zetten in op samenwerking.

We hebben bij de acties aandacht voor **discriminatie en stigmatisering** van kwetsbare groepen. Het sensibiliseren van werkgevers is hierbij een belangrijk onderdeel om ervoor te zorgen dat bijvoorbeeld

instapvoorwaarden voor jobs verlaagd worden. We vinden het belangrijk om vrijwilligerswerk positiever in beeld te brengen. We zetten in op het wegwerken van de digitale kloof en het versterken van de 21ste eeuwse vaardigheden.

6.1. Tegen 2019 creëren we toegankelijke jobs en zorgen we ervoor dat deze jobs behouden kunnen worden.

Acties:

- 1. De Dienst werk van Stad Gent en de partnerorganisaties blijven verder inzetten op de groei van de sociale economie. Alle mogelijke opportuniteiten om de sociale economie uit te breiden worden hierbij benut. Concreet wordt gestart met de uitbreiding van Lokale Diensten Economie plaatsen. Ook de partners worden gestimuleerd om hierop in te zetten.*
- 2. Dienst Werk van Stad Gent pleit actief voor verdere groei en investering in de sociale economie bij Vlaanderen en andere bovenlokale overheden.*
- 3. OCMW Gent en de werkgroep Gelijke Kansen op de Werkvloer van Dienst werk gaan na op welke manier werkgevers gesensibiliseerd en ondersteund kunnen worden om werknemers in toegankelijke jobs te begeleiden.*
- 4. De beleidsgroep Gent Stad in Werking (binnen Skills voor de toekomst) zorgt er samen met het OCMW voor dat er gefocust wordt rond de digitale vaardigheden van mensen in armoede. De partners van de beleidsgroep worden hierbij betrokken.*
- 5. OCMW Gent bundelt samen met Dienst Werk van Stad Gent signalen over hoe 'Mijn Loopbaan' vereenvoudigd kan worden en voor iedereen toegankelijk kan zijn. Samen met VDAB wordt onderzocht welke oplossingen er haalbaar zijn en toegepast kunnen worden.*
- 6. Dienst Werk van Stad Gent, OCMW Gent en VDAB zorgen ervoor dat in de voorbereiding van de nieuwe convenant armoedebestrijding als speerpunt opgenomen is.*

6.2. Tegen 2019 optimaliseren we trajectbegeleiding van mensen in armoede.

Acties:

- 1. OCMW Gent en de Dienst werk van Stad Gent organiseren een sensibiliserende actie naar het werkveld. Ze gebruiken hiervoor de film 'I, Daniel Blake'.*
- 2. Dienst Werk van Stad Gent en OCMW Gent gaan na waar arbeidstrajecten geoptimaliseerd kunnen worden. Dit gebeurt vanuit de evaluatie van de projecten Werkpalet en Ingroei (ESF-project kwetsbare groepen).*

3. *Dienst Werk van Stad Gent zoekt naar continuering voor haar projecten specifiek voor Intra Europese Migratie. Dit gebeurt specifiek met het oog op opvolging voor de nu lopende maar uitdovende ESF-projecten.*
4. *Het Vrijwilligerspunt van Stad Gent maakt voor Groep Gent in samenwerking met OCMW Gent – Emancipatorische Werking een visie over ‘intern’ vrijwilligerswerk. Hierbij is specifieke aandacht voor maatschappelijk kwetsbare groepen, waarbij vrijwilligerswerk gezien wordt als een versterkende tool. Daarnaast is er een focus op het ‘klassieke’ vrijwilligerswerk en het vrijwilligerswerk binnen een tewerkstellingstraject.*
5. *Het Vrijwilligerspunt van Stad Gent onderzoekt hoe organisaties – die werken met vrijwilligers uit kwetsbare groepen - ondersteund kunnen worden en werkt hiertoe een actieplan uit. Er wordt geëxperimenteerd met het aanbieden van vormingen rond dit thema.*
6. *De Leerwerkplekken van OCMW Gent in het bijzonder en het Dienstenbedrijf zetten extra in op arbeidsmarktgericht werken. Werk en opleidingsaanbod wordt afgestemd op verwachtingen en vragen van werkgevers. Hiervoor wordt samengewerkt en overlegd met werkgevers en andere professionele toeleiders en opleidingsinstellingen.*
7. *OCMW Gent – Dienst Activering organiseert oriënterende stages voor mensen in armoede die niet meteen kunnen instappen in een tewerkstellingsmaatregel.*
8. *OCMW Gent – Dienst Activering zet in op betere toeleiding Artikel 60 door de Artikel 60 functies in te schalen volgens een A, B, C of D niveau. Dit gebeurt op basis van functie specifieke competenties.*
9. *OCMW Gent – Dienst Activering zet gericht activeringstrajecten op voor jongeren. Hiervoor werken ze de Persona methodiek uit. Bij deze methodiek worden de jongeren ingedeeld volgens verschillende profielen en hieraan gekoppelde tewerkstellingsbegeleiding. Op deze manier kunnen trajecten op maat opgesteld worden.*
10. *OCMW Gent – Dienst Activering onderzoekt de mogelijkheden om de toeleiding en begeleiding van artikel 60 privé te verbeteren. In de eerste plaatse werken ze hiervoor samen met de ploegbazen van de bedrijven en de technisch instructeurs van de Leerwerkplekken.*

2.4. LEREN

Ambitie 7 We vergroten de toegankelijkheid van (levenslang) leren voor mensen in armoede.

Samen met mensen in armoede, betrokken diensten en het brede middenveld bepaalden we prioriteiten om deze ambitie waar te maken. De focus ligt hierbij op alle mogelijkheden om bij te leren als volwassene (buiten het leerplichtonderwijs). Het gaat hier over het ruime spectrum van mogelijke leertrajecten zowel gericht op het behalen van diploma of certificaat, gericht op het versterken van arbeidscompetentie, het verbeteren van de kennis van de Nederlandse taal als op persoonlijke ontwikkeling. We benoemen dit geheel als volwasseneducatie.

Verschillende actoren in volwasseneducatie leveren momenteel al inspanningen om opleidingen en leertrajecten toegankelijk te maken en bestaande drempels weg te werken. Toch blijken veel mensen in armoede nog onvoldoende op de hoogte van de mogelijkheden binnen volwasseneducatie. Daarnaast ervaren mensen in armoede nood aan een sterkere begeleiding en coaching doorheen het hele leertraject, vanuit de individuele noden, met als doel de slaagkansen/succeservaringen te verhogen. Naast bestaande inspanningen in coaching en begeleiding kwalitatief en kwantitatief versterken, moet men ook verder inzetten op een aantal randvoorwaarden die tot het succesvol afronden van een leertraject leiden. Het versterken van een aanbod dat bruikbaar en betekenisvol is voor mensen in armoede is een eerste aandachtspunt: zijn lesinhouden en methodieken voldoende op maat en betekenisvol? Is er aandacht voor de leefwereld van mensen in armoede in de opleidingen en vertaalt zich dit naar de vorm van de trajecten? Daarnaast blijft het wegwerken van drempels in de randvoorwaarden om deel te kunnen nemen aan volwasseneducatie (bv. kinderopvang, mobiliteit, financiële stabiliteit,...) nodig.

Men streeft naar maatwerk in de wijze waarop men de diversiteit van mensen in armoede aan de slag gaat.

Deze ambitie is in sterke mate verweven met vroegtijdig schoolverlaten, een thema dat worden opgevolgd in het luik kinderarmoede van dit groeiactieplan, onder Recht 3. Recht van kinderen op en in het onderwijs.

7.1 Tegen 2019 zijn mensen in armoede beter bekend met het aanbod om (als volwassene) bij te leren en worden ze op maat toegeleid.

Acties:

1. *De Stap zet een campagne op om zich beter bekend te maken bij mensen in armoede, o.a. door in verenigingen waar armen het woord nemen aanwezig te zijn om hun dienstverlening uit te leggen.*
2. *OCMW Gent versterkt de maatschappelijk werkers in het detecteren van leernoden en leerkanalen bij volwassenen die ze begeleiden.*
3. *OCMW Gent werkt, samen met De Stap, een strategie uit om het onderwijsaanbod voor volwassenen beter bekend te maken bij de maatschappelijk werkers en hun mogelijke rol in het toeleiden en begeleiden te verduidelijken.*

4. *In-Gent maakt, samen met De Stap, het onderwijsaanbod voor volwassenen nog meer bekend bij hun cursisten, o.a. door in de inburgeringstrajecten informatie op maat mee te geven.*

7.2 Tegen eind 2019 realiseren de partners in volwasseneducatie advies en begeleiding op maat waardoor mensen met een verhoogd armoederisico hun leertraject succesvol afronden.

Acties:

1. *Het Onderwijscentrum Gent richt een werkgroep 'levenslang leren' op, waar relevante actoren in volwasseneducatie expertise uitwisselen. Deze werkgroep brengt drempels in kaart en stimuleert via het uitwisselen van informatie en kennis het wegwerken van deze drempels.*
2. *Het Onderwijscentrum Gent zet, in samenwerking met OCMW Gent, vorming op over de leefwereld van personen in armoede voor actoren in volwasseneducatie.*
3. *Het Onderwijscentrum Gent ondersteunt teams in volwasseneducatie over kwetsbare cursisten vanuit hun expertise in lager, secundair en volwassen onderwijs (bv brugfiguren,...).*
4. *De sociale gidsen van OCMW Gent ondersteunen waar nodig in trajecten in volwasseneducatie (bv begeleiden bij inschrijven).*
5. *Na evaluatie van de uitbreiding van het project 'Kinderen Eerst', waarbij OCMW Gent zitdagen organiseert in scholen met veel kwetsbare kinderen, wordt bekeken of dit verder kan uitgebreid worden binnen het volwassenonderwijs.*
6. *OCMW Gent voorziet voor alle actoren binnen volwasseneducatie een contactpersoon binnen het OCMW voor welzijnsvragen.*
7. *OCMW Gent vergroot oefenkansen Nederlands binnen de bestaande werking, met een specifieke aandacht voor laaggeletterden. Ook In-Gent stimuleert nieuwe oefenkansen Nederlands zowel formeel als informeel.*
8. *Dienst Kinderopvang bekijkt binnen het PACE project de mogelijkheden om dit ook in te zetten voor leertrajecten.*

2.5. SOCIALE RELATIES EN VRIJE TIJD

Ambitie 8. We vergroten de toegankelijkheid van kwaliteitsvolle relaties en vrije tijd voor mensen in armoede.

8.1 Tegen eind 2017 verdubbelt de participatie aan vrije tijd van mensen in armoede via de UiTPAS.

Actie:

1. *Stad en OCMW Gent zetten vanaf 2016 bijkomend in op het uitbreiden van het aanbod en het effectief gebruik van de UiTPAS., onder meer via het Mobiel UiTPUNT en extra aandacht voor toeleiding.*
2. *OCMW Gent werkt in 2016 een voorstel uit rond het aanbieden van vrijetijds materiaal aan mensen met een UiTPAS aan kansentarief.*
3. *OCMW Gent implementeert in 2016 de UiTPAS binnen de Gentse sociale restaurants en volgt dit op. Er wordt vanuit de sociale restaurants ingezet op toeleiding naar het statuut van Verhoogde Tegemoetkomingen en op informeren over het aanwenden van de UiTPAS.*

8.2 Tegen eind 2017 participeren meer mensen in armoede aan het verenigingsleven. Stad Gent en OCMW Gent stellen minimaal 1 actie op rond het uitwerken van een methodiek om de participatie aan het verenigingsleven voor mensen in armoede te verhogen.

Actie:

1. *Stad Gent, OCMW Gent en de Gentse armoedeverenigingen werken samen een methodiek uit om de deelname aan het (in)formele verenigingsleven van mensen in armoede te verhogen en dit toegankelijker te maken.*

8.3 Tegen eind 2017 hebben mensen in armoede en andere Gentenaren meer mogelijkheden om elkaar te ontmoeten.

Actie:

1. *Dienst Ontmoeten en Verbinden van de Stad Gent werkt in 2016 een actieplan uit om buurtcentra, open huizen en buurtactiviteiten (dienstverlening) toegankelijk(er) te maken voor iedereen.*
2. *In 2016 stimuleert Stad Gent ontmoeting en sociale cohesie via de opstart van een multi-huis in Nieuw Gent.*
3. *OCMW Gent bekijkt tegen eind 2017 hoe we de meest kwetsbare doelgroepen kunnen laten aansluiten bij het project burenzorg van OCMW Gent departement Ouderenzorg.*

Afgewerkt of regulier overgenomen

- *OCMW Gent zet samen met de Gentse armoedeverenigingen in op het uitwisselen van ervaringen tussen armoedeverenigingen en andere buurtpartners en stimuleert concrete initiatieven (bv. De Sloep).*

8.4 Tegen eind 2017 werkt OCMW Gent één voorstel uit om kwetsbare vrijwilligers aansluiting te laten vinden bij het regulier vrijwilligerswerk.

Afgewerkt of regulier overgenomen

- *Stad Gent, OCMW Gent en CAW Oost Vlaanderen, Regio Gent bewaken de specifieke aandacht en nood aan ondersteuning op het vlak van werken met kwetsbare vrijwilligers (voor zowel de vrijwilligers als de organisaties die werken met vrijwilligers).*

2.6. FYSIEKE EN GEESTELIJKE GEZONDHEID

Ambitie 9. We vergroten de toegankelijkheid van een goede fysieke en geestelijke gezondheid voor mensen in armoede.

Samen met mensen in armoede, betrokken diensten en het brede middenveld bepaalden we één prioriteit om binnen deze ambitie naar voor te schuiven. Deze moet een antwoord bieden op twee belangrijke uitdagingen:

- het vergroten van de kennis over en de transparantie van de gezondheidszorg, zowel voor mensen in armoede als voor hulpverleners uit de welzijnssector (intermediairen) en actoren in de gezondheidszorg
- het versterken van de netwerken van en samenwerking tussen verschillende actoren binnen de gezondheids- en welzijnszorg om zo de toegankelijkheid te vergroten en meer zorg op maat te waarborgen

De uitbouw van een werking met 'Community Health Workers' in de wijk staat centraal in het antwoord op deze uitdagingen. In verschillende landen zijn reeds boeiende en succesvolle experimenten gedaan met de inzet van Community Health Workers als strategie om de toegang tot de eerstelijnsgezondheidszorg te vergroten en ongelijkheid in gezondheid te verminderen.

Concreet willen we een aantal sleutelfiguren uit een wijk en/of specifieke doelgroepen (bv ervaringsdeskundigen, sociale gidsen, imams, reeds gekende vrijwilligers,...) opleiden tot 'Community Health Workers'. Deze brugfiguren gaan na een intensieve opleiding aan de slag gaan als vertrouwenspersoon om mensen te ondersteunen, begeleiden, toe te leiden en hun netwerk te versterken. De community Health Workers verhogen de kennis over het bestaande aanbod bij mensen in armoede ('health literacy') en ondersteunen bij het verkrijgen van sociale voordelen en uitputten van de rechten. Ze kunnen als coach een belangrijke rol spelen in de "coping" met chronische aandoeningen en promoten het belang van een gezonde levensstijl. Bovendien kunnen zij als spilfiguur tussen zorgvragers en zorgverleners bestaande drempels signaleren en helpen wegwerken, zodat zorg meer toegankelijk wordt voor alle mensen in armoede.

De concrete invulling van deze werking in Gent moet verder onderzocht en uitgewerkt worden. Dit gebeurt in afstemming met bestaande initiatieven en bestaande dynamieken in de gezondheidszorg (de ervaringsdeskundigen van de POD maatschappelijke integratie, sociale regie van de Stad Gent, de wijkgezondheidscentra, het Geïntegreerd Breed Onthaal, andere buddyfuncties (bv woonbuddy's, sociale gidsen)). De expertise van de verenigingen waar armen het woord nemen en andere armoedeverenigingen is hierbij essentieel. Kennis en afstemming van het netwerk in de wijk vergroten is een noodzakelijke

randvoorwaarde.

Naast de inzet via dit nieuwe concept zetten we een aantal andere specifieke acties op die bijdragen aan de kennis over en het gebruik van de gezondheidszorg, en waar we de aansluiting van mensen in armoede verder maximaliseren.

9.1 Tegen 2019 verhogen we de kennis over en het gebruik van het aanbod van gezondheidszorg bij mensen in armoede (in minimaal 1 wijk).

Acties:

- 1. De Dienst Welzijn en Gelijke Kansen van Stad Gent leidt in 2018 een groep van sleutelfiguren/vertrouwenspersonen uit etnisch culturele minderheidsgroepen op, met een focus op zelfzorg, basiskennis eerstelijnszorg en basiskennis ondersteuningsmogelijkheden voor mensen in armoede. De expertise die in dit proefproject wordt opgebouwd, wordt meegenomen in de verdere uitwerking van een project met 'Community Health workers'.*
- 2. OCMW en Stad Gent werken in 2018 op basis van een grondige analyse van de noden, de bestaande initiatieven en dynamieken binnen de gezondheids- en welzijnszorg en voorbeelden uit andere steden een voorstel uit voor de inzet van 'Community Health Workers' in Gent.*
- 3. OCMW en Stad Gent rollen in 2019 en met een focus op één wijk een pilootproject met 'Community Health Workers' uit.*
- 4. Stad Gent neemt de kosten voor een beweegcoach voor mensen met verhoogde tegemoetkoming en/of schuldbemiddeling bij het OCMW Gent in het project 'Bewegen op verwijzing' op zich.*
- 5. De Dienst Welzijn en Gelijke Kansen van Stad Gent zet in samenwerking met Arteveldehogeschool en Brede school een project op rond tandzorg binnen de Gentse Scholen. Hierbij zet men in op 'peer-tutoring', waarbij leerlingen uit de derde graad basisonderwijs leerlingen uit de eerste graad ondersteunen onder begeleiding van studenten uit de bacheloropleiding mondhygiëne.*
- 6. De Dienst Welzijn en Gelijke Kansen van Stad Gent ontwikkelt in samenwerking met 'Gent en Garde' de Gentse voedselstrategie een strategie 'toegankelijke gezonde voeding', met specifieke aandacht voor de toegang tot gezonde voeding voor mensen in armoede.*
- 7. De maatschappelijke werkers van OCMW Gent, departement Sociale Dienstverlening zetten in 2018 en 2019 extra in op de toeleiding van cliënten naar een vaste huisarts en het opstarten van een Globaal Medisch Dossier*

3. KINDERARMOEDE

Kinderarmoede bestrijden in een centrumstad als Gent is een grote en complexe uitdaging. OCMW Gent wil op lokaal niveau met zijn groeiactieplan kinderarmoede het verschil maken in de strijd tegen kinderarmoede. We kiezen daarom voor een integraal en intersectoraal groeiactieplan waarin we naast onze eigen acties, ook vanuit een regierol intensief samenwerken met vele partners aan meer dan 100 acties. Krachten worden gebundeld om gezamenlijke acties en prioriteiten te bepalen in de strijd tegen kinderarmoede.

We willen de kinderarmoede in gezinnen verminderen met acties zoals het maximaal toekennen van het minimumtarief kinderopvang en proactieve rechtenbenadering. Daarnaast willen we ook de negatieve effecten van kinderarmoede verminderen door in ons plan aandacht te hebben voor vrije tijd, psychische welbevinden en zich goed voelen op school. We maken met onze acties een verschil voor het individueel kind en zijn gezin en we pakken ook onderliggende dynamieken en mechanismen van armoede aan.

Wij willen in Gent met het groeiactieplan kinderarmoede dat

- Kinderen en ouders in armoede alle kansen tot groeien krijgen
- Organisaties mee groeien naar een betere zorg en dienstverlening voor gezinnen in armoede
- Organisaties in onze stad naar elkaar toegroeien en verbinden
- We verbinding maken met de bredere maatschappelijke

context Om deze groei mogelijk te maken stellen we vijf krachtlijnen

voorop:

1. Verbinden en versterken

We kiezen voor acties die kinderen en ouders ondersteunen en versterken om verbinding met zichzelf te maken zodat hun gevoel van zelfwaarde en identiteit groeit. Op die manier kunnen ze zich meer verbinden met hun omgeving en de maatschappij, en gaan gezinnen meer gebruik maken van de reguliere en ondersteunende diensten. Daarnaast zetten we in op acties die verbinding creëren tussen organisaties en beleidsplannen zodat we komen tot een plan gedragen door de hele stad.

2. Begrip creëren

We kiezen voor (sensibiliserings)acties die empathie, kennis en vaardigheden verhogen om te komen tot betere zorg en meer middelen voor kinderen in armoede. Acties zetten niet alleen in op het sensibiliseren van huidige en toekomstige leerkrachten, hulpverleners en vrije tijdscoaches. We zetten bijkomend in op het versterken van vaardigheden en het verspreiden van good practices om te komen tot betere zorg voor gezinnen in armoede.

3. Diversifiëren

We focussen op de aanpak van individuele noden en kiezen dus voor acties die gericht zijn op kenmerken van armoede om te komen tot zorg op maat voor ieder kind. Wat ondersteunend werkt voor het ene gezin, werkt daarom niet automatisch ondersteunend voor een ander gezin. Samen met het gezin dient men op zoek te gaan naar wat zij op dit moment nodig hebben met aandacht voor de sterktes van en krachten in het gezin.

4. Stem-geven

We kiezen voor acties die openheid en veiligheid stimuleren om kinderen te leren dat hun stem waarde heeft. We luisteren en laten hen mee sturing geven aan beleidsplannen (participatie). Zo gaven kinderen aan financiële en emotionele noden te hebben in hun gezin, wat in het huidig plan in doelstellingen werd vertaald.

5. Emotionele beleving

We kiezen voor acties die gericht zijn op het verminderen van de effecten van kinderarmoede. We erkennen de emotionele noden en zetten met onze acties in op het verhogen van het emotioneel welbevinden van kinderen en gezinnen in armoede.

Armoede is een schending van de rechten van het kind. Elk kind heeft het recht te groeien. We vertalen zes rechten van het kind in lokale doelstellingen en acties om de strijd tegen kinderarmoede aan te gaan.

Ambitie 10. Kinderen en hun gezin in armoede krijgen meer kansen en ondersteuning om de armoedespiraal te doorbreken

RECHT 1. RECHT OP BASISZORG EN HULPVERLENING

10.1.1 Tegen 2019 maken meer kwetsbare gezinnengebruik van de kinderopvang, geestelijke en fysieke gezondheidszorg.

Acties

1. *Dienst Kinderopvang Stad Gent (DIKO) en OCMW Gent zetten samen in op het verhogen van het aantal toegekende individueel verminderd tarieven kinderopvang voor gezinnen tegen 2019 zodat we streven naar een maximale toekenning voor de 12% van de gezinnen in Gent die betalingsmoeilijkheden ondervinden.*
2. *De maatschappelijk werkers en hulpverleners van OCMW Gent en andere belendende sectoren ondersteunen en motiveren zwangere ouders of ouders met kinderen tussen 0 en 3 jaar om kinderen in te schrijven voor de voorschoolse opvang via Tinkelbel van Stad Gent.*
3. *OCMW maakt het centraal loket kinderopvang gekend naar zijn maatschappelijk werkers en ondersteunt mee de bekendmaking naar andere toeleiders.*
4. *OCMW Gent werkt samen met dienst Kinderopvang voor de verspreiding van de expertise rond wegwerken van de drempels om te komen tot maximale toegankelijkheid van de niet-stedelijke kinderopvang voor kansengroepen.*
5. *OCMW Gent betaalt 20 kinderopvangplaatsen die vrijgehouden worden voor kinderen van OCMW-cliënten in een activeringstraject zullen we ook openstellen voor cliënten in een leertraject.*

6. *DIKO gaat van start met het PACE project (Providing Access to Childcare and Employment); dit internationale project wil de toegang tot kinderopvang vergemakkelijken en ondersteunt werkzoekende en kwetsbare ouders in hun traject naar werk.*
7. *Forum en opstart Overkop Huis (CLB, UZGent, stad Gent) wordt mee opgevolgd door OCMW Gent om noden van kwetsbare jongeren mee te nemen hierbinnen.*
8. *Samen met dienst gezondheid, WGC en CLB bekijkt OCMW Gent de mogelijkheid om acties op te zetten en op die manier meer kinderen toe te leiden naar de tandarts.*
9. *OCMW Gent onderzoekt de mogelijkheden via bestaande netwerken om cliënten en Gentse kinderen in noodgevallen sneller de nodige hulp bij een (kinder)psychiater te bieden.*

Afgewerkt of regulier overgenomen:

- *In 2016 verhoogt OCMW Gent de kennis van Gentse basiswerkers over de nieuwe regelgeving kinderopvang met betrekking tot de laagste inkomen.*
- *OCMW Gent bewaakt of de nood en het aanbod aan gesubsidieerde kinderopvang op elkaar afgestemd is in die wijken waar de vraag naar sociaal tarief hoog is en neemt een signalerende rol op.*
- *Zoals Kind en Gezin en CLB, wil ook OCMW Gent actie inzetten op het verlagen van de drempel naar de fysieke gezondheidszorg voor kwetsbare gezinnen door cliënten actief door te verwijzen naar een vaste huisarts.*
- *Stad Gent en Logo Gezond+ werken samen met Gentse partners vanaf 2016 strategieën uit die de mentale veerkracht van kinderen en jongeren verbeteren in een pilootproject Warme Steden.*
- *OCMW Gent stimuleert maatschappelijk werkers om bijzondere verzoeken in te dienen zodat het financiële geen drempel vormt voor de noodzakelijke basis- en gezondheidszorg van kinderen (zoals bvb. logopedie, revalidatie, psychiater,...).*
- *Huis van het Kind maakt in 2016 het aanbod van de partners in het netwerk bekend naar de Gentse burger en het middenveld zodat gezinnen sneller de weg vinden naar diensten die kunnen ondersteunen in de zorg voor hun kinderen en de opvoeding.*
- *Huis van het Kind ontwikkelt tegen eind 2017 een doorverwijsinstrument om de kwaliteit van doorverwijs te bevorderen.*

10.1.2 We versterken de kennis en de vaardigheden van basisedwerkers en -hulpverleners in het omgaan met kinderen en gezinnen in armoede.

Acties:

1. *Huis van het Kind ontwikkelt tegen eind 2017 een doorverwijsinstrument om de kwaliteit van doorverwijs te bevorderen en organiseert ook intervisie.*
2. *Binnen de methodische cel IG werd expertise opgebouwd m.b.t. de superdiversiteit van gezinnen in armoede en het cultuursensitief werken door onder meer de interculturele medewerkster en de praktijkervaringen met Roma gezinnen; deze expertise wil men delen en verspreiden door aanspreekpunt te zijn voor alle maatschappelijk werkers en externe partners.*
3. *OCMW Gent en CLB verspreiden de methodiek, gepromoot door de kinderrechtswinkel, van een vertrouwenspersoon/ondersteuningsfiguur als beschermende en versterkende factor en bekijken hoe het recht op bijstand door een vertrouwenspersoon binnen decreet rechtspositie van de minderjarige in*

de integrale jeugdhulp voor kinderen in armoede gerealiseerd en gepromoot kan worden

Afgewerkt of regulier overgenomen:

- OCMW Gent faciliteert tegen eind 2017 de disseminatie van de resultaten van het onderzoek van de Hogeschool over versterkende methodieken voor gezinnen in armoede.
- Integrale Gezinsbegeleiding van OCMW Gent werkt tegen eind 2017 naar meer expertiseoverdracht in het versterkend en cultuursensitief werken rond opvoeden naar alle maatschappelijk werkers van OCMW Gent.
- OCMW Gent breidt de webpagina armoedebeleid uit tegen eind 2017 met informatie rond wetenschappelijke evoluties, good practices, innovatieve projecten en praktische informatie over kinderarmoede.
- OCMW Gent maakt in 2016 en 2017 de dag van de armoede beter bekend bij de verschillende organisaties die werken met kinderen en gezinnen.
- OCMW Gent verspreidt de methodiek, gepromoot door de kinderrechtswinkel, van een vertrouwenspersoon/ondersteuningsfiguur als beschermende en versterkende factor.
- Familiehulp vzw zet in 2016 in op een extra stafmedewerker die verzorgenden en verantwoordelijken sensibiliseert en ondersteunt rond armoede in gezinnen.
- OCMW Gent volgt in 2017 de evolutie en evaluatie op van de testequipe van referentieverzorgenden (Familiehulp vzw) voor gezinnen in kansarmoede in de zorgregio Oudenaarde voor de implementatie in de zorgregio van Gent.
- OCMW Gent faciliteert meer sectoroverschrijdend overleg via de bekendmaking van het cliëntoverleg en bemiddeling door verspreiding van het campagnemateriaal van de Integrale Jeugdhulp.
- OCMW Gent maakt tegen eind 2017 meer gebruik van het multidisciplinair overleg vanuit het Samenwerkingsinitiatief Eerstelijnsgezondheidszorg.

10.1.3 We realiseren meer integrale trajecten voor kinderen en gezinnen in armoede via sectoroverschrijdende samenwerking.

Acties:

1. OCMW gaat structureel samenwerken met Kind en Gezin ivf het preventief opsporen van gezinnen om tot een maximaal bereik van kwetsbare gezinnen met jonge kinderen te komen binnen het project actieve rechtenbenadering in Gent Zuid en wordt na positieve evaluatie verder uitgebreid.
2. OCMW Gent deelt zelf en stimuleert het delen van relevante en noodzakelijke informatie over individuele dossiers ter bevordering van de samenwerking tussen verschillende diensten. Eigen opgemaakte richtlijnen rond het beroepsgeheim worden onder minstens zes verschillende diensten gedissemineerd en op maat van de organisatie toegepast.
3. OCMW Gent werkt intensief samen met Integrale Jeugdhulp om elkaars werking beter op elkaar af te stemmen,, te zorgen voor een vlottere doorverwijs en aanmelding en werkt daartoe ook actief mee in de facilitatiegroep op provinciaal niveau.

Afgewerkt of regulier overgenomen:

- OCMW Gent werkt tegen eind 2017 nauwer samen met Integrale Jeugdhulp en ambieert een actievere rol in de toeleiding naar Integrale Jeugdhulp.
- Het project 'integrale aanpak jongeren met een IEM-achtergrond' stimuleert een gecoördineerde aanpak van casemanagement.
- Kind en Gezin en CLB zetten in 2016 in op het organiseren van een warme, gemeenschappelijke en fysieke overdracht van dossiers van de meest kwetsbare gezinnen.

RECHT 2. RECHT VAN KINDEREN OP DE VLUCHT

10.2.1 We verhogen de ondersteuning van organisaties en bevorderen expertise in het werken met kinderen op de vlucht.

Acties

1. *Het CLB investeert in twee halftijds psychologen 'trauma' voor de CLB's van Oost-Vlaanderen waarbij zij aanspreekpunt zijn voor problemen ivm trauma bij kinderen op de vlucht. Het iCLB koppelt deze functie aan de cel radicalisering.*
1. *Een samenwerking wordt opgezet rond kinderen op de vlucht tussen OCMW en met pedagogisch ondersteuners, onderwijspartners en departement Samenleven, Welzijn en Gezondheid; ikv zorg op school.*

10.2.2 We bevorderen de maatschappelijke integratie van kinderen op de vlucht zodat zij groeien naar volwaardig burgerschap in onze maatschappij.

Actie

1. *Gezinnen gekend binnen dienst vreemdelingen krijgen alle rechten die ze hebben maximaal toegekend krijgen in kader van proactieve rechtentoekenning (eerste leeftijdsmelk, individueel verminderd tarief kinderopvang, tussenkomst warme maaltijden).*

Afgewerkt of regulier overgenomen:

- *EVA IN-Gent – Afdeling Inburgering, Kom-Pas vzw en Jeugddienst Gent bevorderen informatie over en toeleiding naar vrijetijdsinitiatieven via "Dagje Planeet Gent" voor alle Gentse nieuwkomers tussen 12 en 18 jaar.*

RECHT 3. RECHT VAN KINDEREN OP EN IN ONDERWIJS

10.3.1 We realiseren dat elk kind ingeschreven is in een school en regelmatig school loopt.

Acties

1. *Het Onderwijscentrum maakt samen met VBJK filmpjes voor professionelen om kleuterparticipatie te bevorderen.*
2. *Het onderwijscentrum Gent zet samen met diverse partners waaronder OCMW proeftuinen op ikv het AMIF-project dat kleuterparticipatie wil verhogen bij derdelanders door onder meer in te zetten op ouderbetrokkenheid.*

Afgewerkt of regulier overgenomen:

- OCMW Gent biedt in 2016 en 2017 aan elke cliënt met een tweejarig kind individuele ondersteuning aan bij de inschrijving op school, met als belangrijk onderdeel de registratie via 'meld-je-aan'.
- De stuurgroep kleuterparticipatie organiseert in 2016 – 2017 laagdrempelige informatiemomenten met tolken waarbij ouders worden ondersteund bij de registratie in meld-je-aan.
- Het project BADOE-kaDEe, de inloopteams, Infopunt Onderwijs, ... besteden in 2016 bijzondere aandacht aan het verlagen van drempels m.b.t. de inschrijving van kinderen in de kleuterschool in hun werking met kansarme ouders.
- OCMW Gent belooft jongeren met een zeer kwetsbare achtergrond via het legaat Duynslaeger-De Loore met een financiële incentive wanneer ze hun diploma behalen.
- In 2016 zal het OCMW Gent vanuit Integrale Gezinsbegeleiding input leveren aan de diensten die het M-decreet concreet implementeren en evalueren zodat onderwijs ook voor kinderen in armoede maximaal inclusief is.
- Het IVA SOG ontwikkelt in 2016 een nota over socio-emotioneel welbevinden op de speelplaats.

10.3.2 We optimaliseren leer- en ontwikkelingskansen met aandacht voor de randvoorwaarden voor kinderen in armoede om tot leren en ontwikkeling te komen.

Acties

1. *Verschillende organisaties in Gent bundelen de krachten om kwetsbare ouders laagdrempelig te informeren over de overgang van het lager naar het secundair onderwijs; zodat ouders en kinderen een geïnformeerde keuze kunnen maken.*
2. *Vzw Sol.i.dar.Gent voorziet van 2016 tot 2018, via OCMW Gent € 50.000 voor de KRAS-diensten voor het betalen van warme maaltijden op de schoolfacturen van kinderen.*
3. *Foodsavers Gent zet een aantal experimenten op mbt verdelen van voedsel binnen scholen en werkt hiervoor samen met het onderwijscentrum Gent.*
4. *IVA SOG zet in op een specifieke ondersteuning van scholen in functie van het M-decreet door de oprichting van een Gents ondersteuningsteam waarbij ze kinderen die in het zorgcontinuüm zich op fase 2 of 3 bevinden in het gewoon onderwijs ondersteunen op de klasvloer en bieden ook enkele intensieve trajecten aan in het basisonderwijs in samenwerking met het MFC de Nieuwe Vaart.*
5. *Een werkgroep binnen het IVA SOG zal op basis van het eindrapport rond betaalbare schooluitstappen enkele concrete aanbevelingen verder uit te werken met scholen die zich hiertoe engageren.*
6. *De pedagogische begeleiding onderwijs Stad Gent heeft een visietekst over socio-emotioneel leren afgerond in 2017. Volgend schooljaar worden in functie van het Sociaal Emotioneel Leren vormingen en begeleidingstrajecten in het basisonderwijs rond dit thema georganiseerd.*
7. *Mobiliteit is een knelpunt om tot participatie op school te komen; de mogelijkheid tot begeleiderspassen en uitbreiding gratis buzzypas tot 18 jaar voor kansengroepen of tussenkomst bij bepaalde statuten wordt onderzocht.*

Afgewerkt of regulier overgenomen:

- OCMW Gent breidt de financiële ondersteuning met 4000 euro uit voor de zomer- en oefenklassen van Reddie Teddy, waar in nauwe samenwerking met de buurtscholen kwetsbare leerlingen hun schoolse vaardigheden kunnen trainen. Deze financiële uitbreiding moet leiden tot een stijging in het aantal bereikte regio's van de zomerklassen van 4 naar 6 regio's en de oefenklassen uit te bereiden van een naar drie verschillende locaties.
- OCMW Gent richt samen met Reddie Teddy een oefenklas Taal op en stelt hiervoor een personeelslid op woensdagnamiddag ter beschikking.
- OCMW Gent geeft jaarlijks 3000 euro aan vzw Uilenspel voor het project "pre-schoolse ondersteuning van niet-schoolplichtige kinderen".

10.3.3 We verminderen de ongekwalificeerde uitstroom, vroegtijdig schoolverlaten en spijbelen.

Acties

1. *Onderwijscentrum Gent is trekker van het plan Vroegtijdig SchoolVerlaten en zet hier de komende jaren prioritair op in met de werkgroep Vroegtijdig SchoolVerlaten bestaande uit diverse partners (OCMW, CLB, directies van scholen..).*
2. *Onderwijscentrum Gent breidt het pilootproject in scholen mbt preventief spijbelbeleid uit naar 6 extra scholen.*
3. *Het project schoolspotters, operationeel in 3 geselecteerde sites in Gent, zet met 7 schoolspotters verder in op de detectie van en omgaan met spijbelaars.*
4. *Het Steunpunt Leerrecht Leerplichtbegeleiding biedt ook in 2018/2019 individuele trajectbegeleiding aan vanuit een neutrale, net overstijgende en multidisciplinaire visie; er wordt vanaf kleuterleeftijd preventief gewerkt om ongekwalificeerde uitstroom te vermijden en zo ieders kansen te bevorderen.*

Afgewerkt of regulier overgenomen:

- OCMW Gent geeft een financiële ondersteuning van 12.000 euro aan het studieadviespunt Gent die vanaf 2016 in zijn werking "Word Wijs!" meer ongekwalificeerde jongeren coacht in hun educatief perspectief.
- OCMW Gent subsidieert het project van vzw Jong (40.000 euro/jaar) waar een trajectbegeleider onderwijs werkt aan de studieloopbaan van kwetsbare jongeren.
- OCMW Gent communiceert in 2016 naar alle scholen en CLB's wie de contactpersonen zijn om de samenwerking tussen welzijn en onderwijs op individueel dossierniveau te faciliteren.
- OCMW Gent maakt tegen eind 2017 zijn aanbod beter bekend in het secundair onderwijs via voorstellingsrondes en de verspreiding van informatiemateriaal.

10.3.4 We verhogen de samenwerking tussen welzijn en onderwijs en bevorderen een armoedebeleid op elke Gentse school zodat kinderen geen drempels ervaren.

Acties

1. Een gezamenlijke visie rond zorg binnen het onderwijs wordt door OCG, OCMW, departement Samenleven en Welzijn en CLB ontwikkeld en meegenomen naar volgende legislatuur.
2. In 2018 worden de beleidsaanbevelingen vanuit het project "Kinderen Eerst" rond welzijn op school gecommuniceerd naar de verschillende betrokken partners (zoals welzijn, onderwijs, bovenlokale partners).
3. Vanaf schooljaar 2017-2018 wordt het project 'Kinderen eerst! Welzijn op school' met reguliere middelen van het OCMW uitgebreid met een voltijdse aanstelling van een maatschappelijk werker.
4. IVA SOG investeert jaarlijks structureel in een inhoudelijke vorming voor secretariaatsmedewerkers van scholen in het contact met (kansarme) ouders.
5. Via een samenwerking tussen het IVA, de pedagogische begeleiders, het onderwijscentrum, CLB, de lerarenopleiding en armoedeverenigen moeten sensibiliseringsacties de kennis van (kans)armoede verhogen binnen het onderwijs.

Afgewerkt of regulier overgenomen:

- Huis van het Kind en OCMW Gent experimenteren, in een Gentse school met een project welzijn op school, rond nieuwe methodieken naar kwetsbare gezinnen om de drempel naar basiswelzijnsvoorzieningen te verlagen.
- De werking van het Sociaal Steunfonds en het IVA SOG voorzien verder in 2016 vormingen voor secretariaatsmedewerkers van scholen i.v.m. onthaal en ondersteuning van ouders met socio-economische problemen.
- OCMW Gent bepleit tegen eind 2017 een structurele aanpassing in het curriculum van de leerkrachtenopleiding van de hogescholen i.f.v. omgaan met leerlingen in armoede.
- OCMW Gent stimuleert het onderwijsveld vormingspakketten te ontwikkelen voor huidige schoolteams i.f.v. omgaan met leerlingen in armoede.

RECHT 4. RECHT VAN KINDEREN OP EN IN VRIJE TIJD

10.4.1 We verhogen de participatie aan vrijetijdsinitiatieven van kinderen in armoede.

Acties

1. *De Jeugddienst regisseert en realiseert ook in 2018/2019 het jeugdwelzijnswerk door de betoelaging van vzw Jong en vzw Habbekrats i.f.v. het aanbieden van een jeugdwerk en speltheekaanbod voor maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren.*

Afgewerkt of regulier overgenomen:

- *Brede School zet de komende jaren verder in op toeleiding en blijvende deelname van kinderen uit kwetsbare doelgroepen aan een naschools vrijetijdsaanbod door proevertjes te organiseren op school tijdens de schooluren en via eenvoudige visuele communicatie naar de ouders.*
- *OCMW Gent zet vanaf 2016 in op expertiseoverdracht over omgaan met kinderen in armoede en kwetsbare kinderen tijdens vrijetijdsmomenten of –initiatieven.*

10.4.2 We verhogen de zorg voor kwetsbare kinderen met specifieke noden.

Acties

1. *De vakantiewerking van OCMW Gent blijft investeren in het vrijetijdsaanbod tijdens de vakanties voor kinderen van cliënten waarbij de focus ligt op vrije tijd met een breed hulpverleningsluik.*
2. *De Jeugddienst ondersteunt in 2018/2019 jeugdwerkinitiatieven die werken met kinderen en jongeren met een handicap en/of maatschappelijk kwetsbare jeugd in kader van diversiteit en toegankelijkheid.*

RECHT 5. RECHT VAN KINDEREN OP EN IN GEZIN

10.5.1 Ouders kunnen beter voorzien in de materiële basisbehoeften van hun kinderen.

Acties

1. *OCMW Gent zoekt naar methodieken om beide ouders in een gezin te activeren in functie van financiële weerbaarheid van het gezin, het rolmodel naar de kinderen en het sociaal netwerk van de ouders.*
2. *OCMW Gent streeft ernaar dat cliënten met kinderen maximaal de financiële tegemoetkomingen krijgen waar ze recht op hebben in het kader van een proactieve rechtenbenadering.*
3. *Aan tafel in 1-2-3 euro: winkelketen Colruyt en OCMW Gent slaan de handen in elkaar om gezinnen met budgettaire moeilijkheden te helpen met het bereiden van gezonde en goedkope maaltijden.*

Afgewerkt of regulier overgenomen:

- OCMW Gent zorgt ervoor dat cliënten met kinderen alle financiële tegemoetkomingen krijgen waar ze recht op hebben in het kader van een proactieve rechtenbenadering
- Tegen eind 2017 wil OCMW Gent binnen zijn dossiers van schuldhulpverlening meer aandacht hebben voor financiële middelen voor kinderen om de socio-emotionele gevolgen van financiële armoede te minimaliseren.
- Tegen eind 2017 communiceert OCMW Gent mee over het aanbod van de spelotheken zodat er meer gezinnen worden toegeleid naar deze diensten.
- OCMW Gent stimuleert dat materiele ondersteuning voor kinderen (slaapzak, laarzen, ...) gebeurt in samenwerking met armoedeverenigingen zoals de KRAS-diensten.

10.5.2 We verhogen het emotioneel welbevinden van kinderen binnen het gezin.

Acties

1. *OCMW Gent bekijkt om de werking van vzw Lejo te continueren om de outreachende begeleiding van tienermoeders op verschillende levensdomeinen met extra focus op onderwijs en vrijetijdsbesteding te blijven garanderen.*
2. *OCMW Gent neemt deel aan de klankbordgroep van Buddy bij de wieg, van waaruit ook de disseminatie naar andere steden vertrekt.*
3. *OCMW Gent herbekijkt de richtlijnen rond ten laste name anticonceptie en verspreid deze samen met pakket rond geboorteplanning onder de maatschappelijk werkers*
4. *OCMW Gent onderzoekt binnen het samenwerkingsverband Huis van het Kind de mogelijkheid tot aankoop van een real-care babypakket om samen met de partners met dit educatief pakket aan de slag te gaan rond onder meer geboorteplanning, de (b)roze wolk, en zwangerschapswens van jonge toekomstige ouders.*
5. *OCMW Gent verspreid mee het handboek met good practices en de kennis die voortvloeit uit het MIRIAM-project binnen de eigen diensten (zoals EW) en extern; indien subsidie voor 2018 wordt goedgekeurd zal binnen OCMW Gent een derde groep kunnen starten.*
6. *OCMW Gent wil dakloze kinderen beschermen aangezien de nachtopvang geen plaats is voor kinderen en zal daarbij werk maken van de optimaliseren van deze opvang in functie van dakloze kinderen.*
7. *OCMW Gent onderzoekt de mogelijkheid om acties op te zetten om kinderen en hun gezin te ondersteunen in specifieke wijken zoals Brugse Poort waar hoge noden zijn en de buurt van het wijkbureau Gent-Zuid waar er momenteel te weinig voorzieningen zijn naar kinderen en hun gezin.*

Afgewerkt of regulier overgenomen:

- OCMW Gent leidt tegen eind 2017 meer kinderen en hun gezin toe naar diensten (zoals inloopteams, ontmoetingsplaatsen ...) die helpen sociaal isolement te doorbreken via de inzet van sociale gidsen.
- OCMW Gent faciliteert de verspreiding van instrumenten vanuit het ESF project van Hogent die helpen om op een positieve wijze om te gaan met generatieverschillen.
- Vzw Jong verspreidt in 2016 en 2017 een visietekst over generatieoverschrijdend werken en organiseert generatieoverschrijdende activiteiten in de wijken Ledeberg en Nieuw Gent
- OCMW Gent financiert het project BADOE-kaDEe dat in 2016 en 2017 een ontmoetingsplaats creëert voor ouders en jonge kinderen om het sociaal isolement te doorbreken en opvoedingsnoden te detecteren en beantwoorden.
- Na een eerste fase van expertise delen rond taalstimulering tussen het OCMW Gent en het CLB, faciliteert het OCMW Gent tegen eind 2017 een platform (Kinderen Eerst) voor organisaties die expertise willen delen en uitdragen rond taalstimulering bij het kind en zijn gezin.
- De vakantiewerking van het OCMW Gent blijft ook in 2016/2017 leer- en oefenmomenten organiseren m.b.t. de Nederlandse taal voor kinderen en hun (anderstalige)(groot)ouders.
- OCMW Gent zoekt bijkomende middelen voor vzw Lejo (momenteel financiële ondersteuning van OCMW Gent van 24.000 euro/jaar) om de outreachende begeleiding van tienermoeders op verschillende levensdomeinen met extra focus op onderwijs en vrijetijdsbesteding te continueren en uit te breiden met ½ VTE.
- De spelotheken organiseren de komende jaren activiteiten voor kinderen en ouders en geven hen informatie over ontwikkeling, opvoeding, onderwijs en buurtactiviteiten.
- OCMW Gent werkt tegen 2018 een project uit waarbij de bescherming van dakloze kinderen centraal staat

RECHT 6. RECHT VAN KINDEREN OP PARTICIPATIE

10.6.1 We leren kinderen en jongeren opkomen voor hun mening door ze een stem te geven in het Gentse beleid en inspireren andere werkingen dit ook te doen.

Acties

Afgewerkt of regulier overgenomen:

- OCMW Gent geeft een financiële ondersteuning van 15.000 euro (2016) aan Jong Gent in Actie om jongeren mee input te geven in het groeiactieplan kinderarmoede.
- Zoals BMLIK hun jongeren (16-24 jaar) een stem geeft, geeft OCMW Gent in samenwerking met de jeugddienst tegen eind 2017 minimaal 50 jonge kinderen van 7 tot 12 een stem in de ontwikkeling van het groeiactieplan kinderarmoede.
- OCMW Gent coördineert de verspreiding van de methodiek- en beleidsaanbevelingen vanuit de participatieoefening met kinderen naar het Gentse middenveld.

Tabel 1: Lijst van afkortingen

AMIF	Europees Fonds voor Asiel, Migratie en Integratie
BADOE-kaDEe	BAbbelen, DOEn en DElen
BMLIK	Beweging voor mensen met een laag inkomen
CLB	Centrum Leerlingenbegeleiding
DIKO	Dienst Kinderopvang
ESF	Europees Sociaal fonds
HIVA	Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving
IEM	Intra-Europese migratie
IN-Gent	Integratie en inburgering
IVA SOG	Intern verzelfstandigd agentschap Stedelijk Onderwijs Gent
LEJO	Leren door ervaringen voor jongeren
LOP	Lokaal overlegplatform
M-decreet	Maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften
Tejo	Therapeuten voor jongeren
VLAS	Vlaams Steunpunt Armoedebestrijding

Bijlage – afgewerkt of regulier opgenomen na eerste groeiactieplan

1. INTEGRALE BENADERING

1.1. TOEGANKELIJKHEID VAN DIENSTVERLENING EN ZORG

Ambitie 1. Mensen in armoede hebben een betere toegang tot de sociale dienstverlening en hun sociale rechten.

1.1 Tegen 2019 informeren Stad en OCMW 20 % meer mensen (in armoede) over hun sociale rechten.

- *OCMW optimaliseert de verspreiding van informatie over sociale rechten (via infoschermen, gerichte infocampagnes,...) in nauwe samenwerking met de partners.*

On hold:

- *OCMW bemiddelt bij de Vlaamse Overheid voor een toegankelijke Rechtenverkenner en promoot het gebruik ervan.*

1.2 Tegen 2019 sporen OCMW en CAW Oost-Vlaanderen, regio Gent-Eeklo via extra acties 250 niet gekende mensen in armoede op en contacteren hen op maat met informatie over hun specifieke sociale rechten.

- *We stimuleren outreachend werk van straathoekwerk en OCMW, door aanwezig te zijn op plaatsen waar mensen in kansarmoede zich bevinden*
- *OCMW organiseert een zitdag bij organisaties die mensen in armoede bereiken.*

1.3 Tegen 2019 optimaliseren OCMW en CAW Oost-Vlaanderen, regio Gent-Eeklo, verder de werking van de onthaal en eerstelijnsdiensten

- *OCMW verruimt de openingsuren en het aanbod van de onthaaldiensten van de OCMW welzijnsbureaus.*
- *OCMW implementeert zijn visie op versterkende methodiek bij al zijn hulpverleners.*
- *OCMW en CAW Oost-Vlaanderen, regio Gent-Eeklo coördineren casemanagement wanneer verschillende hulpverleners bij één cliëntsituatie betrokken zijn.*
- *CAW Oost-Vlaanderen, regio Gent-Eeklo implementeert het gebruik van nieuwe media in de onthaalwerking.*

1.5 Tegen 2019 voert elk departement van Stad en OCMW een verbeteractie uit die de toegankelijkheid van de dienstverlening verhoogt.

- *We werken verbetervoorstellen uit in het kader van het project “Lokaal Proactief handelen”.*
- *OCMW centraliseert informatie over armoedebestrijding in Gent op de website www.armoedebeleidgent.be en stemt hierover af met zijn partners.*

1.6 Tegen 2019 geven we minstens 500 meer mensen in armoede toegang tot de digitale wereld

- *We richten een extra Digitaal Talent Punt in op de locatie welzijnsknoop.*
- *OCMW en CAW Oost-Vlaanderen, regio Gent-Eeklo onderzoeken alternatieve manieren om de digitale wereld te ontsluiten.*

1.2. BELEIDSPARTICIPATIE

Ambitie 2. Zowel deskundigen uit hun ervaring in armoede als professionele deskundigen hebben invloed op het lokale beleid dat gevolgen heeft voor mensen in armoede.

2.1 Tegen 2019 vragen Stad en OCMW beleidsadvies aan zowel deskundigen uit hun ervaring in armoede als aan deskundigen uit het werkveld en de academische wereld. Stad en OCMW doen dit bij de voorbereiding van belangrijke beslissingen met mogelijke gevolgen voor armoede.

- *Stad en OCMW houden meer rekening met de leefwereld van kinderen in armoede door hen meer te betrekken in de beleidsparticipatiemomenten (bv. democratie-oefeningen in het Stadhuis) zie luik kinderarmoede*

1.3. SENSIBILISERING

Ambitie 3. We vergroten het maatschappelijk draagvlak in Gent om samen armoede te bestrijden volgens de visie en aanpak van het armoedebeleidsplan.

3.1 Vanaf 2015 lanceert het OCMW in samenwerking met de lokale partners min. drie sensibiliserende acties per jaar naar de brede bevolking. Deze acties zijn gericht op een groter begrip van oorzaken en oplossingen voor armoede.

- *Het OCMW stimuleert reportages in de media die Gentenaars helpen aanvoelen hoe iemand in (kans)armoede terecht komt.*
- *Het OCMW zet nieuwe sociale media in voor sensibiliserende acties.*
- *Het OCMW stimuleert ontmoetingsmomenten of spreekgroepen tussen mensen die in armoede leven en andere Gentenaars, bv. via het buurtwerk of het verenigingsleven. (zie levensdomein Sociale relaties en Vrije tijd)*

On hold:

- *Het OCMW werkt sensibiliseringscampagnes uit naar de "harde" sectoren (bv. de Industrie) en gebruikt hiervoor goede voorbeelden (zoals geslaagde tewerkstellingsprojecten of 'uitbraakverhalen').*

3.3 Tegen 2019 neemt de medewerking van mensen die zich voor Gent willen inzetten in activiteiten voor armoedebestrijding toe met 30 personen per jaar

- *Het OCMW en CAW Oost-Vlaanderen, regio Gent-Eeklo maken afspraken met onderwijs om vorming rond armoede in hun werking te integreren zie bij kinderarmoede*

3.4 Tegen 2019 kunnen alle medewerkers die frequent in contact komen met de burger een vorming krijgen rond inzichten in armoede.

On hold:

- *We onderzoeken hoe we kunnen zorgen dat zoveel mogelijk maatschappelijke sectoren hun verantwoordelijkheid opnemen (werkgevers, zorgsectoren, onderwijsinstellingen, cultuur en sportsector,...) en bereiden gerichte acties voor.*

2. LEVENSDOMEINEN

2.1. INKOMEN

Ambitie 4 Meer inwoners van Gent beschikken over bestaansmiddelen die hen beter toelaten menswaardig te leven.

4.2 We signaleren jaarlijks verder aan de hogere overheden en andere sectoren dat de laagste uitkeringen en de minimum nettolonen moeten stijgen en/of de kosten voor basisbehoeften (bv wonen) moeten dalen.

- *We signaleren aan de federale overheid dat de minimumuitkeringen te laag zijn om menswaardig te participeren aan de samenleving.*
- *We signaleren aan de Vlaamse overheid de nood aan voldoende sociale huisvesting.*

4.3 Tegen 2019 optimaliseren we de kwaliteit en de toegang tot de schuldhulpverlening o.a. via het samenwerkingsverband Budget in Zicht. 4

- *We werken mee aan een laagdrempelige brochure over schuld- en budgethulpverlening en stellen die op papier en digitaal ter beschikking.*
- *We signaleren het tekort aan middelen om lokaal een voldoende aanbod aan schuldhulpverlening te verzekeren.*

4.5 We verruimen het aanbod van inkomensgerelateerde dienstverlening zoals karweien aan huis en sociale restaurants.

On hold:

- *OCMW verzekert vanaf 2014 de opening van een sociaal restaurant tijdens het weekend.*

4.6 Tegen 2019 hebben mensen met een ontoereikend inkomen voldoende toegang tot materiële ondersteuning

- *We optimaliseren de doorverwijzing en samenwerking OCMW-KRAS-diensten.*

2.2. WONEN

Ambitie 5. We vergroten de toegankelijkheid van een kwaliteitsvolle woning voor mensen in armoede.

VOLDOENDE EN PASSEND, KWALITATIEF, BETAALBAAR AANBOD

5.1 Tegen eind 2017 verhogen we het gebruik van bestaande rechten, mogelijkheden en dienstverlening mbt wonen voor mensen met een beperkt inkomen

- *Er wordt binnen de stuurgroep en samen met relevante andere actoren een project uitgewerkt om arbeid op maat te voorzien voor dak-en thuislozen.*

NIEUWE WOONVORMEN

5.6 Stad en OCMW breiden de mogelijkheden mbt alternatieve woonvormen in Gent uit.

- *Er wordt binnen de stuurgroep en samen met relevante andere actoren een project uitgewerkt om tijdelijk leegstaande sociale woningen in te vullen.*

3. KINDERARMOEDE

Ambitie 10. Kinderen en hun gezin in armoede krijgen meer kansen en ondersteuning om de armoedespiraal te doorbreken

RECHT 1. RECHT OP BASISZORG EN HULPVERLENING

10.1.1 Tegen 2019 maken meer kwetsbare gezinnengebruik van de kinderopvang, geestelijke en fysieke gezondheidszorg.

- *OCMW Gent zet zich de komende jaren in om zoveel mogelijk gezinnen in kwetsbare situaties het minimumtarief kinderopvang van 1.56 euro per dag toe te kennen.*
- *De dienst kinderopvang investeert in de komende jaren in medewerkers die de toegankelijkheid, sociale cohesie in de buurt, duurzame tewerkstelling en kwalitatieve opvang bevorderen voor kansengroepen (zie actieplan DIKO).*
- *OCMW Gent betaalt 20 kinderopvangplaatsen die vrijgehouden worden voor kinderen van OCMW-cliënten in een activeringstraject.*
- *De maatschappelijk werkers en psychologen van OCMW Gent ondersteunen en motiveren zwangere ouders of ouders met kinderen tussen 0 en 3 jaar om kinderen in te schrijven voor de voorschoolse opvang via Tinkelbel van Stad Gent.*
- *OCMW Gent zet vanaf 2016 meer psychologen in die gratis psychologische hulpverlening aan kinderen en jongeren van cliënten bieden.*
- *Vzw Tejo Gent voorziet gratis en anonieme therapeutische hulpverlening aan jongeren tussen 10 en 20 jaar.*
- *OCMW Gent behartigt de belangen van gezinnen in armoede in het netwerk (PAKT) ter bevordering van de vermaatschappelijking van de geestelijke gezondheidszorg.*
- *OCMW Gent finaliseert in 2016 in samenwerking met Prof. Tine Van Regenmortel (HIVA - KULeuven - VLAS) de OCMW-Empowerment-diamanten om op niveau van de organisatie versterkende methodieken in kaart te brengen.*

10.1.3 We realiseren meer integrale trajecten voor kinderen en gezinnen in armoede via sectoroverschrijdende samenwerking.

- *OCMW Gent neemt het casemanagement op en organiseert sectoroverschrijdende overleggen vanuit de methodische cellen met bijzondere aandacht voor gezinnen, jongeren en verslaafde ouders.*
- *OCMW Gent ondersteunt in 2016/2017 alle diensten die vragen hebben over het psychisch welbevinden en de geestelijke gezondheid van kinderen op de vlucht via een nieuwe helpdesk 'kinderen op de vlucht'.*

RECHT 2. RECHT VAN KINDEREN OP DE VLUCHT

10.2.2 We bevorderen de maatschappelijke integratie van kinderen op de vlucht zodat zij groeien naar volwaardig burgerschap in onze maatschappij.

- *De Taskforce vluchtelingen stimuleert in 2016 de Gentse partners om acties te ontwikkelen die kinderen op de vlucht maximaal kansen geven om zich te integreren in onze maatschappij.*
- *OCMW Gent zet in 2016 met reguliere middelen verder in op de werking Ankerkracht waarbij een integrale hulp naar integratie geboden wordt aan niet-begeleide minderjarige vluchtelingen en jonge vluchtelingen tot 25 jaar.*
- *De LOP's Gent basisonderwijs en Gent secundair onderwijs maken in 2016 bijkomende afspraken inzake de opvang, het aanbod en de toeleiding van anderstalige nieuwkomers naar het (onthaal)onderwijs.*
- *OCMW Gent stelt zijn vakantiewerking 'de pagadder' open naar kinderen zonder papieren en streeft ernaar dat elk speelplein zijn speelpleinwerking openstelt naar deze kinderen.*

RECHT 3. RECHT VAN KINDEREN OP EN IN ONDERWIJS

10.3.1 We realiseren dat elk kind ingeschreven is in een school en regelmatig schoolloopt.

- *OCMW Gent zet verder in op het voorzitterschap van de werkgroep kleuterparticipatie om de acties van alle actoren op vlak van kleuterparticipatie op elkaar af te stemmen, hiaten te detecteren en nieuwe acties te ontwikkelen.*
- *De stuurgroep kleuterparticipatie verspreidt in 2016 een multicultureel filmpje waarin het belang van kleuteronderwijs benadrukt wordt naar alle actoren die kleuterparticipatie stimuleren.*
- *De LOP's Gent basisonderwijs en Gent secundair onderwijs en Brede School organiseren voor elke inschrijvingsperiode een wijkwandeling om de toegankelijkheid naar verschillende scholen in de buurt te verhogen.*
- *De LOP's Gent basisonderwijs en Gent secundair onderwijs ondernemen de komende jaren verder actie om uitsluiting, segregatie en discriminatie van kansengroepen te vermijden via een transparant inschrijvingsbeleid.*
- *Infopunt Onderwijs geeft informatie, zorgt voor warme doorverwijzing en bemiddeling bij problemen aan ouders met kinderen in het basisonderwijs, over onderwijs - of schoolgerelateerde thema's.*
- *Budget in Zicht voorziet de komende jaren opnieuw vormen voor leerlingen van het secundair onderwijs m.b.t. schuldhulpverlening en budgetbeheer.*

10.3.3 We verminderen de ongekwalificeerde uitstroom, vroegtijdig schoolverlaten en spijbelen.

- *Onderwijscentrum Gent en het LOP Gent secundair onderwijs lanceren in mei 2016 een campagne rond ongekwalificeerde uitstroom 'Operatie Geslaagd'.*
- *OCMW Gent voorziet de komende jaren verder in leefloon voor studenten die via het behalen van hun diploma secundair of hoger onderwijs hun kansen op de arbeidsmarkt verhogen.*
- *OCMW Gent stelt een halftijdse werkracht vrij om samen met 't Steunpunt leerrecht- en leerplichtbegeleiding spijbeldossiers aan te pakken.*
- *OCMW Gent geeft jaarlijks een inhoudelijke en financiële ondersteuning van 20.000 euro aan het Sociaal Steunfonds ter ondersteuning van een armoedebeleid van de niet-stedelijke scholen.*

10.3.4 We verhogen de samenwerking tussen welzijn en onderwijs en bevorderen een armoedebeleid op elke Gentse school zodat kinderen geen drempels ervaren.

- *OCMW Gent verspreidt in 2016 een inventarisatie van alle bestaande vormingspakketten rond omgaan met armoede op school.*
- *De Jeugddienst regisseert en realiseert ook in 2016/2017 het jeugd welzijnswerk door de betoelaging van vzw Jong en vzw Habbekrats i.f.v. het aanbieden van een jeugdwerk en speltheekaanbod voor maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren.*

RECHT 4. RECHT VAN KINDEREN OP EN IN VRIJE TIJD

10.4.1 We verhogen de participatie aan vrijetijdsinitiatieven van kinderen in armoede.

- *Brede School ontwikkelt en organiseert samen met school- en buurtpartners diverse thematische projecten bv. Moestuin op school, fietsproject, gezondheidsproject Vita Mike, theatervoorstelling, ...*
- *OCMW Gent zet de komende jaren meer in op digitale aanvragen van studietoelagen voor kinderen in het basis, secundair en hoger onderwijs.*
- *OCMW Gent kiest binnen de Aanvullende Financiële Hulp om bij gezinnen met minderjarige kinderen geen wachttijd te hanteren en het kleinste spanningsveld met het minimumloon toe te passen.*

RECHT 5. RECHT VAN KINDEREN OP EN IN GEZIN

10.5.1 Ouders kunnen beter voorzien in de materiële basisbehoeften van hun kinderen.

- *Het inloopteam Reddie Teddy zet in op gezonde voeding voor kinderen tussen 0 en 3 jaar rekening houdende met het beperkte budget door middel van groepswerkingen rond fruit- en groentepap, gezonde brooddoos in de kleuterklas, en mee-eten met het gezin.*
- *Stad en OCMW Gent hebben voor hun plaatsen als jobstudent een contingent voorbehouden voor studenten met leefloon.*

10.5.2 We verhogen het emotioneel welbevinden van kinderen binnen het gezin.

- *In het beleidsplan van Kind- en Jeugdriendelijke Stad is er bijzondere aandacht voor het speerpunt armoedebestrijding bij kinderen en jongeren.*
- *OCMW Gent begeleidt meer gezinnen in armoede door het inzetten van extra middelen kinderarmoedebestrijding voor de versterking van de werking Integrale Gezinsbegeleiding met een maatschappelijk werker en een wooncoach.*
- *OCMW Gent geeft jaarlijks 20.000 euro aan vzw Uilenspel en vzw Kompanjon voor de ondersteuning van ouders en kinderen in hun opvolging van de schoolbegeleiding.*
- *De drie prenatale Gentse steunpunten vormen met hun unieke werking een laatste vangnet voor maatschappelijk kwetsbare zwangeren.*

RECHT 6. RECHT VAN KINDEREN OP PARTICIPATIE

10.6.2 We leren kinderen en jongeren opkomen voor hun mening door ze een stem te geven in het Gentse beleid en inspireren andere werkingen dit ook te doen.

- *Stad Gent organiseert voor Gentse leerlingen democratie-oefeningen op het Stadhuis.*